

Új bürokratizmus veszélye

Pénteken jelent meg a minisztertanács határozata az államigazgatási létszám emelésének veszélyéről; szombaton az üzemekből már egy sereg levél érkezett hozzánk és ezekben a dolgozók örömmel üdvözlölik a határozatot. Hónapok óta visszatérő téma a munkások leveleiben a bürokráciára való panasz. A most érkezett levelek rámutatnak — mint Kovács László a Csavargyárban —, hogy a közhivatali tisztviselők létszámának könnyelmű növelése: megengedhetetlen pazarlás, amely a munkásosztálynak, a dolgozó népek, magának a közalkalmazotti rétegnek az érdekeit is veszélyezteti. Ugyanazt fejezik ki ezek a levelek, mint amit Lenin szabott meg a szocialista állam igazgatása számára: „*Allamapparátusunkat a legteljesebb takarékoság szellemében kell berendeznünk. Ki kell küszöbölnünk belőle a pazarlást minden nyomát...*”

Az államigazgatás egyes szerveinek kényelmessége, az a magatartás, hogy a munka jobb megszervezése, észszerű átszervezése helyett a dolog könnyebb végét megfogva új tisztviselők nyakló nélkül való felvételével oldják meg feladatukat: — jelentős kiadásokat ró az államháztartásra. Aki e felesleges kiadásokat elősegíti, ugyanúgy jár el, mintha valaki az üzemben az önköltségsökkentés, a termelékenység növelése, a takarékoság, az újítások és észszerűbb munkamódszerek ellen, vagyis a beruházásokat biztosító új és új akkumulációs források, végeredményben szocialista építésünk ellen agítalna és cselekedne.

Úgy látszik, hogy az a szellem, amely az üzemekben meghonosodott: a munkához való viszony új, egészséges szelleme — nem mindig talált még otthont a közhivatalokban. Pedig nyilvánvaló, hogy nem lehet kétféle mértékkel mérni a munkához való viszonyt. Amikor munkásosztályunk alkotóképesége egyre ragyogóbb eredményekben bontakozik ki, amikor az élenjárók azt tűzik ki célul, hogy észszerűsítésekkel, újításokkal, szellemi erőfeszítéssel több ember munkáját végezzék el, érthetetlen az a magatartás, amely viszont azt tűzi ki célul, hogy egyes hivatalokban több ember végezze el egynek a munkáját. Eppen idejében jelent meg a minisztertanács határozata; ennek végrehajtásával megakadályozhatjuk, hogy ne szélesedjen ki, sőt fokozatosan eltűnjék a szakadék a munkásság munkaviszonya és a hivatalnokok munkaviszonya között.

De a pazarlás, a fölösleges kiadások növekedése csak az egyik veszély, amely a liberális létszám-emelésből következik. A nagyobb veszély az, hogy a régi bürokrácia sokfejű sárkányának már lenyiszszantott fejei is újra nőnek, a túlméretezett államigazgatás eltávolodik a dolgozó néptől, a termelés mindennapi kérdéseitől és valami öncélú, magáért való hatalmas ellenerővé, bürokratikus szervezetté válik.

Voltak ugyan jelek arra, hogy nem egy közhivatalban megértették, milyen veszedelmet jelent az új bürokratizmus kifejlődése — sok helyen azonban mitsem törődtek a túlméretezettség veszedelmével. A jó példák sorába tartozik a számvevőségek racionalizálása, úgyszintén a központi illetményhivatal munkájának szétparcellálása az egyes tárcák között. Ezek az intézkedések az erők átszervezésével, a munka jobb megszervezésével biztosították — létszámemelés nélkül — az új feladatok ellátását.

Gyakori eset az is, hogy nem nyulnak hozzá meglévő apparátusokhoz, amelyek feladatai elsorvadásban vannak. Az állami vállalatok peres ügyeit például az Országos Tervhivatal egyeztető bizottsága vette át. De ugyanakkor az igazságszolgáltatásban semmit nem tettek az ott felszabaduló munkaerők átszervezésére. A közellátási kiegészítő több ezer főnyi gárdáját hónapokkal azután, hogy megszűnt a jegyrendszer, továbbra is a régi munkakörben foglalkoztatták, jóllehet a jegyek szétosztásával már semmi dolguk sem volt. Az Állami Számszék és a vármegyei számszék a zárószámadásokon boga-

rászva teljesen felesleges munkát végeztek még akkor is, amikor az Állami Ellenőrzési Központ új és érdemi ellenőrzési munkája megkezdődött. Legjellemzőbb a bürokratikus létszámtúltengésre az állami mezőgazdasági birtokok központi igazgatósága. Ez a szerv azon a címen, hogy a földművelésügyi minisztériumtól független, három kapus-állást tart fenn, jóllehet a minisztérium épületében vannak a hivatalai és így sem külön kapura, sem külön kapusokra nincs szüksége. A megyei mezőgazdasági igazgatóságoknál az operatív munkát végző dolgozókhoz képest túlteng az adminisztratív munkát végzők száma. Különösen ott kirívó az ilyen jellegű hiba, ahol — mint például a Mértékhitelítő Hivatalnál, vagy az érc- és fémvizsgáló intézetnél — mérnökök végeznek tisztán hivatali munkát.

Ez mindjárt rámutat a túlméretezett államigazgatásnak arra a veszedelmére, hogy a felesleges létszámszaporítással, az adminisztratív munka túlbecsülésével a termelőmunkától vonunk el olyanokat, akiket mint mérnököket, műszaki szakembereket, képzett könyvelőket, kalkulánsokat, közgazdászokat, üzembiztosokat és mezőgazdasági szakembereket az ipari és mezőgazdasági üzemeknél, a termelő és elosztó nemzeti vállalatoknál lehetne használni.

Mindenekelőtt a hivatalvezetők kötelessége, hogy érvényt szerezzenek a minisztertanácsi határozatnak. A hivatali dolgozók minden erővel támogatni fogják ezt. Ma már hivatal és dolgozó nép két különálló dolog; a dolgozó nép fiataljai ott működnek a hivatalokban és szemük rajta van, rajta kell, hogy legyen a hivatal egész munkáján. Elsősorban a közhivatali dolgozók kötelessége de érdeke is, hogy a hivatali adminisztráció gördülékenyebb, egyszerűbb vitelét, az intenzívebb munkateljesítést állítsák szembe az új bürokratizmus veszélyével. Erre kötelezi a közhivatali dolgozókat az a megbecsülés is, amelyet népköztársaságunk minisztertanácsa éppen a legutóbbi fizetésrendezés kapcsán mutatott irántuk. A legkomolyabban kell értékelni minden kezdeményezést, amely magukból a hivatalokból indul ki a munka jobb megszervezésére, a bürokrácia elleni harc fokozására. Vezető szerepet kell venniük ebben pártszervezeteinknek. Jelentős ebből a szempontból a pénzügyminisztérium pártszervezetének minap megnyílt tanulságos kiállítása, amely szemléltetően bemutatja a bürokrácia kártevőseit és felhívja a figyelmet a közigazgatásban végrehajtható újítások jelentőségére.

A legnagyobb figyelmet kell szentelni magának az egész dolgozó népek a kritikájára, észrevételeire, tanácsaira. Ez nyújthatja a legnagyobb segítséget abban a küzdelemben, amelyet a bürokrácia növekedése ellen kell folytatnunk. A minisztertanács hangsúlyozza, hogy „*az államigazgatásnak, mindenekelőtt a helyi közigazgatásnak, az alkotmány szellemében történő átszervezése elsősorban arra irányul, hogy az igazgatást közelebb vigye a dolgozó néphez, a termelő munkához.*” A dolgozó nép tevékenyebb részvétele a közigazgatásban, a közigazgatásnak arccal a termelés felé való fordítása biztosíthatja, hogy minden vonalon — a felesleges létszámemelés veszélyes vonalán is — leküzdjük az új bürokratizmus kialakulásának veszélyét.

Kálló Iván elvtárs Magyarországi új bukaresti követe

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Széll Jenő elvtárs rendkívüli követ és meghatalmazott miniszteredlői szolgálatai elismerése mellett felmentette a bukaresti magyar követség vezetésé alól.

A bukaresti magyar követség vezetésével egyidejűleg Kálló Iván elvtárs, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter bízta meg.

Széll Jenő követet a Magyar Népköztársaság kormánya más beosztásba helyezi.

Osztályozás		Tárgy		Hely		Idő		Személy		Helyszám	
		352				1950					
Budapestre vonatkozó újságcikkek											
Szerző:			Cím:			Forrás:			(Hely)		
Nj bürokratizmus			Népe			Szabad-ség			1950 Jan. (Idő)		
									(Köt. v. füz.) (Oldal)		

Budapesti székesszékhelyes háziújság 1941 — 9086
Közp. nyom. XX. cs. 23. sz.